



**TADY ZA ROHEM
TO VŠECHNO JE**

—

Sylva Fischerová



Hledáte místo, kde...

... můžete celý den studovat nebo pracovat?

... seženete knížku pro zábavu, do školy, k poučení?

... stahujete e-knihy, posloucháte hudbu, tisknete 3D?

... osobně potkáte české i světové autory?

... můžete zajít na koncert, filmy artové i 3D?

Právě jste ho našli!

Městská knihovna v Praze

43 poboček, **3** pojízdné knihovny, **4 000** akcí ročně,
2 000 000 dokumentů, **60** Kč za registraci

www.mlp.cz

knihovna@mlp.cz

www.e-knihovna.cz

www.facebook.com/knihovna

Tady za rohem
to všechno je

Sylva Fischerová

Znění tohoto textu vychází z díla [Tady za rohem to všechno je](#) tak, jak bylo vydáno nakladatelstvím Pulchra v Praze v roce 2011. Pro potřeby vydání Městské knihovny v Praze byl text redakčně zpracován.

§

Text díla (Sylva Fischerová: Tady za rohem to všechno je), publikovaného [Městskou knihovnou v Praze](#), je vázán autorskými právy a jeho použití je definováno [Autorským zákonem](#) č. 121/2000 Sb.



Vydání (obálka, upoutávka, citační stránka a grafická úprava), jehož autorem je Městská knihovna v Praze, podléhá licenci [Creative Commons Uveďte autora-Nevyužívejte dílo komerčně-Zachovejte licenci 3.0 Česko](#).

Verze 1.0 z 6. 8. 2021.



OBSAH

I SMRTI, SMRTI	8
Zůstanou jenom záblesky	9
Jako	11
Mezi koleny a šunkami	13
Drúza	14
Čepička z Katalánska	16
Elba	18
Už dlouho žiju s mrtvými	20
Rozlišení	21
Smrt netřeba podezírat	22
Tady byl básník	26
Pravoslavný kostel v Tallinu	28
Miluj bližního svého	29
Polosmrt	31
Čekám na vlak 23. prosince	32
Uvidíš prase plné bahna, potkáš vůz plný démonů	33
II SEBETEBE	35
<i>A ona se dívala do těch očí....</i>	36
<i>A potom tam viděla...</i>	38
Uvnitř popisu	39
Milostné slabiky	41
<i>Když tě obejmů...</i>	44
<i>Rychlý pohyb nocí....</i>	45
Exaktní tvrzení	47
Město spánku	48
<i>Dá se to zabít....</i>	50
<i>A přece pořád touha...</i>	52
Sebetebe	54
<i>Někde mimo mě a někde mimo tebe....</i>	57
<i>Možná, že já je chiméra...</i>	59

<i>Za hranicemi všech otázek...</i>	60
Jentebe	62
<i>Pozoruju sýkorky uzobávající lůj...</i>	64
<i>O čem je vzájemnost, a co je zrada...</i>	66
<i>A uvnitř srdce mrtvý a zabitý místa...</i>	68
Zvíře veliké, vylezlé	69
Je večer, rána srdce se zvětšuje	70

— Ty si to všechno
hrozně dobře pamatuješ!
— To proto, že si pamatuju
i to, co se vůbec nestalo!

I
SMRTI, SMRTI

Zůstanou jenom záblesky

Zůstanou jenom záblesky,
obrázky kinofilmu.
Červenec, Benátky: kolik
je tu kanálů?
A co znamenají ty paláce?
Jeden růžový, jeden bílý, třetí
žlutý,
jako barevné ovoce.
Kdysi to bylo hlavní
město světa.
Teď jsou tu turisté a masky:
kolik turistů, tolik
masek.
A navíc maska času:
okamžik,
maska kontinua.
S velikým benátským nosem co vyčenechá
všecko.

Minulost je rozparcelovaná
jako police v supermarketu za městem:
napravo sýry,
nalevo dorty,
vpředu těstoviny a toaletní
papír, vzadu
krvácí maso. Moje maso —
a cvičené loutky s vozíčky
kupují obrazy minulosti

a platí za to
přítomností.

Kanály jako
kanály v televizi, střihy
do minulosti, do budoucnosti, básník
stojí na mostě a přepíná,
sběratel svých já
a našich MY, jejich
mýdlové opery —
a pomocí triků
složí ze záblesků film,
protože nic lepšího neumí,
jen dotvořit
tvář bez hlavy, okamžik, benátskou
masku...

Jako

Jako, jako, jako.

Všecko

jako něco, žádná čistá

polívka, vývar

od pánaboha,

věc pro sebe

úplně nahá:

jako žena, jako muž.

Jako.

Úrovně bytí

si odpovídají, astrologové sčítají

hvězdy a potraty,

cikáda zpívá

píseň o Rolandovi

a mně se v noci zdá

o komárech ve svěcené vodě.

Všecko jako něco,

jenže něco

je jenom za něco.

To máš za to! řekne holčička na písku

a kopne tu druhou do nohy.

Za co? — Za všecko!

Všecko jako něco,

takže ruší přítomnost,

která je sama, která

není nic,

bod

mezi dvojím nebytím,

hrana paraboly po které jdeš
jako po polní cestě —
JAKO
je podstata básnictví.
CO
je podstata básnictví.
Ale KDO —
já?
Ty?
A co za to?
— Všecko. Vždycky všecko
za všecko.

Mezi koleny a šunkami

Děvče v šedobílé proužkované košili
nasmíčené reflektorem neděle
a velkoměsta.

Natisknuté mezi knihami a chlapci.
Lovící čas ve starých činžácích,
v pasážích s barevnými skly a bíle kachlíčkovaných
masnách,
a vždycky ve střehu za tím, co právě
uplynulo —
u lodí na nábřeží i mezi koleny a šunkami,
uzeným jazykem a umělou petrželkou.
To byla Praha —

a tak se vrací obraz děvčete ve znárodněné kavárně,
před kterým ležel čas jak pole
v svíravém bezútěšší svítání —
a přece už odevzdané budoucnosti, tam kde se
otvíral svět,
nelze se ptát, jakou branou a proč
ona pořád městem
tím rychlým krokem, celá posázená očima
jak křídla serafínů,
zda děvče prošlo průrvou
mezi chlapci a okoličnatým časem, kam zmizel obraz
a znárodněné město;
čas se otvíral do polí a z polí do moře
pro které domov
je jménem dalekostřelné zbraně.

Drúza

Nevěřit si.

Hmatat v sobě prázdno

a vevnitř v prázdnu drúzu, pevnější

než osud —

Neprůhlednou. Může

v ní být cokoli.

Dinosaurus, nebo lokomotiva

na parní pohon.

Ale jak

to zjistit? Mám zatukat a zeptat se,

Můžu dál?

Drúza. Křišťálová, protkaná nitkami

jako zákony jihu i severu.

Plná granátových jablek. Tu

nerozbiješ. Já za tebou povlávám

od rohu k rohu

jako státní vlajka,

ale ona si sedí nehnutě.

Kvočna. Veliká matka! Ne,

není to mateřství, pyšné

a nafouklé, koule splácaná

z vlny a říkanek a teplých

večeří,

milostná kolíbka

pro všechny —

tam jsem to já,

rozumíš?

To budeš koukat,

až z ní jednou vystoupím,

až všechny ty závoje spadnou
slova se odklopí
jako víko drahocenné skříňky
a já tu budu stát
nahá a čistá
svou starou utáatou hlavu
na stříbrné míse.

Čepička z Katalánska

Slova spadlá z nebe
jako mana nebo déšť:
zlaté výkřiky forsýtií.
Ale kam vedou zlaté výkřiky forsýtií?
Vztyčené ruce a paže větví, tam
vzhůru, tam k neporušitelnosti —
kde v nebi s obláčky
se rozkejdnul vousatý pánbůh
anebo nirvána, horizont
bez barvy a bez zápachu,
dokonalý jako lak na parkety —
Kam vede čepička z Katalánska?
Proč chci mít pořád
všecko?
Vezmi si jednu dobrou věc
a od ní začni:
čepička z Katalánska.
Tahle chvíle
mezi dvěma ranními hodinami
co jako plošiny
mě posouvají
tam nad útes, kde
v polívce bytí
plavou hlavy nemluvnat,
kulaté tuřiny, bulvy kedlubnů,
geometrové domy, šlechticovy dvory,
vše ozdobeno písmeny z knih
jak krví, jako šlehačkou —
Lidské bytí se skrývá v jazyce.

Merde!

Já to vím, já tam byla

a povářenou

mě to vyvrhlo sem —

s těmihle šišli myšli, kloky žblepty,

s čepičkou z Katalánska

kteřou Bůh občas nosí

na své nedotknutelné hlavě.

Elba

(Viole)

Elba! Zelená jako uniforma anebo
naděje. Co
sis tu přeříkával, kloboučnatý
Napoleone?
Podrobné ukolébavky vítězství,
směněné za návrat?
Teď je z tebe sádrová busta, obrázek
na utěrkách pro turisty.

Otče! Podívej se na nás.
Tady sedíme, v domku na vinici,
dvě tvoje dcery,
každá z jiné ženy.
Jak se řetězí vina.
Odpuštění je plechovka,
vejde se do ní ledacos.
Jako do Napoleona, jako do Waterloo.
Já, já, já,
já a ti druzí.
„A tehdy si tvoje matka vzala ty prášky —“
„A tehdy mi otec řekl: Jed' za ní —“
Historiky a historiky,
to zajímá sestru.
Já zase vidím principy
ustavičně zahýbat za roh.
Ty tvoje, otče, byly ještě učesané, to byl
architektonický skvost.

Zato ty moje jsou chrliče na chrámu,
rozšklebená tlama, křivá huba,
chlastají a berou drogy,
zpotvořeniny
moci a paměti a sebe sama.
Ale jsou —
Angličan, Rus a celé císařství,
jeho zlaté jablko rudne a řeřaví.
Kam vede ego, a kde je spása?

Otče! Až půjdeme spát,
dole na moři
popluje jedna rozsvícená loď,
tvoje loď, tu jsi měl
ve znaku,
poveze Napoleona i utěrky, budu jím doma
utírat bílé nádobí.
A každá z nás o tom napíše
úplně jinou báseň.

Už dlouho žiju s mrtvými

Už dlouho žiju s mrtvými. Zním jejich zvlněné
neukončené

pohyby a matné úsměvy
zanechané v jasném vzduchu smrti
jak dračí vejce a obří kameny,
*To všechno pro tebe,
pro tebe ode mě, mé dítě.*

Dokončuju jejich pohyby,
usekávám zemřelé ruce
a ptám se, *Zklamou tě příliš?*

Otče, muž odkryl Majin závoj a nikdy nepromluvil.

Jako mrtvý — byl mrtvý?

Ale mrtví křičí, slyším je za nocí,

kdy musím proplout

*všemi jezery tvé a mé krve
a přes dno paměti,*

kde tvář je krajina, do které uléháme
na smrt unavení

a někdo houpe kolíbkou vzduchu

a zpívá:

*To všechno pro tebe
pro tebe ode mě, mé dítě
jak stálý dluh
a jako věčný dar
a vždycky je to málo
a vždy to bude příliš*

Rozlišení

Nechtěla přistoupit na smrt blízkých a tak nechala
jejich jména nevytesaná na náhrobku, jako by byli jinde,
ani ne tam dole, když už ne ve své kuchyni, když už si
po ránu
nemíchají kávu, to jest hruškovou vodu, které říkají
„káva“, říkají: „Musím se trochu pokřísit tou kávou.“
Jaktože místa zůstávají? Měla by zmizet taky, ona
nejdřív,

a ne tu stát jako obžaloba boha.

Je tu budova, na které stojí napsáno GYMNASIUM
a do které chodil

můj otec, který je dávno mrtev.

Pochopit nelze.

A co udělá zbabělý člověk, zbabělejší než břicho
stepního sviště?

Sedne k papíru a vypíše
svoji zbabělost, jmenný seznam svých NEROZUMÍM,
tedy svou podstatu, o které si bude myslet,
že je podstatou světa.

A rozlišení patří jiným a jinde,
to rozlišení je definice spásy, ne víra,
ale rozlišení víry od toho zbytku,
té falše, uzeneho ráje, holokaustu holoducha,
užití žití,
vypítí a pak výti.

Smrt netřeba podezírat

I

*Smrt netřeba podezírat
z lži, falše ani podjatosti.
Ale koho už, když ne ji?
Vesničanku s kosou,
dámu s aligátoří kabelkou,
podívej, nos
má nakřivo a zuby cení
přímo na tebe!
Důležitá až na půdu, chřestí klíči,
pak se otočí
a je z ní starší sestra:
ta, která ví všecko líp
a vždycky jí to víc sluší.
To ona tě dovede
k místu tvého konce:
nízké nebe, nevzepjaté srdce
a ty, přibitá jako ke kůlu
ke svému jedinému skutku,
který si ale nevybereš ty, vybere
si ho ona —*

II

dárkyně dětských rubášků a rozjetých limuzín
svatebních cest, ach

ty kondolenční úsměvy za umělými
zuby, rokle abstrakce, zášlehy
subjektivity, dušičkové doteky se vaří
ve zdech listopadu, dokola rotující
pás živých a mrtvých,
propletení
jako milenci, kosti hlína kůže,
polibek
na žlutou lebku věnců
a kytic s nápisy
NEZAPOMENEME,
ale ovšemže zapomenou, pak
zase vzpomenou, jenomže tělo
má jinou paměť a duše
je zavázaná na heslo —
ona
na to hledí, přibitá
k tomu dušičkovému veselí, dušičkovým
hostinám,
kanec na brusinkách, cinkot
vinných sklenek a opar hlasů,
živijó!
přibitá k třaslavým
pískům života
do kterých nemůže nemůže
vejít

III

Je snad ona sama bezmezno?
nebo naopak

před bezmeznem chrání?
je součást nicoty, nebo
hrana krychle, která
jí dává tvar, kostka života
jako kostka bujónu,
jsme stejně
nacpaní do bytí, lační a stlačení
se svými domy květinami kalendáři
sny
jsme přecpaní jako sen a stejně
nelogičtí,
Kartesius to myslel jinak, jenomže on
myslel člověka jako stroj
oživený duší,
jiní zase rozkryli
punkevní kánony
chyb a tužeb, po kterých ovšem
malovali mapy,
a v Brně
má muzeum J. B. Kulda,
je to muzeum brněnských starožitností,
ale nikdo
o něm neví,
protože to muzeum jsem viděla v bdělém snu
jedouc tramvají přes řeku Svratku, nutně však
muzeum je, stejně jako J. B. Kulda,
jenž si rád hrával s papírovými draky a zápalkami,
a kdo to popře, je hlupák a nikdy
ho do svého muzea nepustím
takže neuvidí
báječný exponát v poslední místnosti,
duši zavázanou na heslo

a to vám neřeknu
nepovím
běžte si tam sami

Tady byl básník

(Motolské krematorium, pohřeb Jiřího Rulfa)

Tohle krematorium
je naopak,
postavili ho šejdrem.
A ty ohně před ním,
co vybízejí k hloubavosti!
Smuteční hosté s výrazy dobytčat
stojí šejdrem a poslouchají
slova písňe, anglicky —
proč nevystoupí dcera, ta s culíkem,
anebo rodinný přítel, a neřeknou:
Tady byl básník,
beránek boží.
Co napsal, napsal.
Co nenapsal, zůstane na vás.
A na to se najezte a napijte,
tady za rohem je grilovaný jehně
a pivo!
to obaluje nervy a vybuzuje
vzpomínky,
plujou po něm jak papírový
lodičky po potoce:

*Jak jsme seděli tam na té zahrádce
Jak se rozváděl a málem to nepřežil*

Co napsal, napsal.
Co nenapsal, zůstane skryto.

A na nás je zjistit, jak na to, jak
umírají básníci.
Podstatou řeči
je nevyslovitelné.
Podstatou zjevného
je nezjevné.
To všechno zalito do budovacího
betonu gramatiky,
do pětiletky souvětí,
a tlachu —
ty básník boří
ve jménu
sebelásky a tebelásky a tebeticha:
tří teček
po kterých vykročí
na cestu do neznáma...

Pravoslavný kostel v Tallinu

Stará žena ležela v dubové rakvi,
ruce sepjaté, seschlý
kus těla a někdejšího života,

tlustý vousatý pop
přicházel, na ruce nekřtěňátko
a svíci

a jeho stín
byl kříž, když naposledy
žehnal, když dítě na jeho rukou
jakoby naposledy
vzlyklo,

teplé a bohaté
světlo svěc
padalo na přestárlé susedky,
které se modlily okolo rakve,
a na nás, lidi odjinud,
každý
měl v srdci jedno nekřtěňátko
a v hlavě
zapálenou svíci
a v duši
mrtvou stařenku
v pevné dubové rakvi.

Miluj bližního svého

Miluj bližního svého,
to říkal už rabi Hillel,
ale on řekl: Milujte své nepřátele!
Miluj svého vraha,
jeho srdce
ještě na věčnosti, daleko před
plechovými vahami posledního soudu.
Nerozpuklé
jak vejce, jak kuře
ve vejci, On

ho miluje.

Hitler se Stalinem, dva tmavovlasí hošáci,
hrají káču.

A pak jak balíky na poště
sklouznou do gehenny.

Ó sklady napěchovaných mrtvol! Zplynovaná Haliči,
ó dopuštění, ó odpuštění,
má milá růžová prachovko!

S očima zahalenýma mázdrou

slepí jak jeskynní ryby

v dřevěné stavbičce kterou si

sami postavili,

schody a okna a nová

přikázání

a teď v nich chodí

pořád dokola, pyšní

na své umění.

Až odbijou půl páté,

Bůh je všoupne
do staré šedivé
konzervy času, toho lančmítu:
v něm se budou vařit a škvařit
a budou si nevěrní,
pak sednou na kolotoč
a pojedou na něm nazpátek,
na konzervy začátek...
Zatímco praotci
tlučou poklicemi
a andělé sjíždějí
skluzávku věčnosti.

Polosmrt

Nemusí to být smrt.
Může to být jen polosmrt,
a desetkrát za život.

To jsou ty dopisy ve Strážní věži, plátku jehovistů:
*„Děkuji vám z celého srdce za vaše články
o samotě, neb jsem si myslel, že takto trápen
jsem jen já sám, že totiž nenávidím sporák a nůžky
nad sporákem, že nevím co s oknem...“*

*„Moc jste mi pomohli, myslela jsem si, že už jsem
na světě sama, ale jak vidím, je nás mnoho,
i ten váš tropický krokodýl, co jste ho tam přetiskli
nad obrázkem žáby, mi pomohl, řekla jsem si:
jak je mu asi v tom vedru? A pak jsem se konečně
objednala k doktorovi, aby mi udělal brýle.“*

Je to jen polosmrt a jako každý vyléčený
zapomněla bych na ni, nebýt dokladu —
slov, co vypadly ze skříně:
rádoby básně, hlušina času, nedomrvené
nic —

O to bych měla být mladší: o ten čas, co nebyl, jenom
provanul, jenomže ve faktu
je to naopak
a já už jsem za koncem, přiblblé lidstvo jako armáda
juvenilních důchodců —

Čekám na vlak 23. prosince

Vedle rour a trubek a vlnitýho plechu
vypadá život zašmodrchaný
a opotřebovaný a neskladný.
Ale vlak je cesta.
Celý život nedělat nic jiného
než odjíždět.
Jak to chtěl Nietzsche: Bydlet na horách.
Mnoho cestovat. Přemísťovat se rychle z místa na místo
jak řečtí bohové.
Jak řečtí bohové. Život zašmodrchaný
a neskladný. Vlak vezoucí
naše obrazy, naše dokonalé figuríny
na místo našich dobrých skutků
kde konečně najdeme sebe
uvidíme se čekat na nástupišti
s vlasy té pravé barvy
s očima nekonečně modrýma nebo nekonečně
zelenýma
a tam se poznáme
ten, kdo vystupuje
i ten, kdo čeká
konečně to secvakne
a z květináče na okně
vykvete
boží milosrdenství, v něm
planety
komety
pofičí
sem a tam

Uvidíš prase plné bahna, potkáš vůz plný démonů

Opuštěn a vzdálen.

*Uvidíš prase plné bahna,
potkáš vůz plný démonů.*

Už navždy, říkáš si, odmítnutí
a konce, krychlová NE
zabalená do úsměvu nebo do rakve,
přelítá kávou?

Sám na všecko.

Na život, na smrt.

Den poskládaný z banalit.

Ale láva, čistá a horká, když tryská
z jícnu sopky
dolů do moře, kde ztuhne
ve vzpomínku!

Jsou jich tu celé sešikované řady,
předstupují jedna za druhou
jak apoštolové na orloji
a pěkně se ukloní,
každá si chce užít
svou chvíli slávy.

Měla bych je zabít,
všechny ty falešné svaté,
co přede mě vyskočí
když je nejmíň
potřebuju.

Takhle mi nic
nezbývá na přítomnost.

Jako ten chlapík v autobuse
co říkal sousedce:
Jenomže nás už nic novýho nečeká!
Ale na to já
nikdy nepřistoupím,
nikdy, protože nikdy je
někdy
a něco,
teď, něco co nikdy
nebylo,
vlaje a rozkvétá
pod šedivou oblohou
kudy táhne
*prase plné bahna,
vůz plný démonů.*
Paměť je rudá a žíznivá,
žíznivější než vesmír.

II

SEBETEBE

* * *

A ona se dívala do těch očí
po kterých jako po jezeře pluly
lodě s bílými plachtami a parníky
a čepovalo se pivo a dívky v krátkých
sukních se usmívaly na hochy
v čepicích
a k tomu klobásky s hořčicí a polibky

zatímco vedle jezera, tedy
vedle nich, v hlubině rokle
mezi bílými parami které vzlínaly
jako ze zapomenuté pohádky
tůň vody stojaté, kalné, na dno
nebylo vidět,
mrtvé dříví a mech a plačící
objetí,
odchody zámlky, tlející
listí, najdi si někoho jiného,

a přece
podzemní kanály, spojnice
mezi jezerem a tůň
kudy tečou šťávy polibků a spermatu
a prochívají probublávají
všemi tůněmi a podmořskými
sopkami
v jediný gejzír, vítězný
vytrysklý

prochvívající probublávající
těmi vrstvami a štolami a chodbami
květinových zasvěcení
sem na světlo, kde bílé páry příběhu,
uvnitř hodinek, navždy

* * *

A potom tam viděla
hlubinu
jeho
svoji
ve které bylo všecko
ale jenom oni
a propadala se do ní
tím vírem
který ji vynášel na povrch
až někam nad hřbet světa
kde všechno zářilo
a kývalo se v jasu
a kam se on propadal,
do ní,
místo, kterým mohl
vejít

Uvnitř popisu

Hlídací lampa Génius
malá rajčata v zelinářské zahradě
všechna drobná
pozorování:
zatímco tramvaj stála na červenou,
ze stromu upadlo
pět listů.

Uvnitř popisu

je prázdno

vata

území nikoho

stvořené pro armádu

která už táhne od Vídně:

Napoleon Wellington Suvorov

jak si zavdávají z polních lahví!

Za nimi po vzduchu

kloužou Kolumbovy koráby.

Admirál píše králi:

Všechno to bylo nesmírně

krásné, tráva jako v Andalusii

v měsíci dubnu a ptactva tolik a tak

přenádhemého, že nelze

vypovědět — ale já přesto

spěchal dál

hledat zlato pro Jejich Veličenstva.

Tady je: zlato stříbro

diamant Hvězda noci

Všecko to bydlí
v okamžiku
kolem kterého obcházíme
jako kolem mrtvé kočky
my, bytem v podhradí
sluhové v kutnách
co zobou zrní,
labužníci
hlídací lampa Génus
na nás bliká
je to znamení
Vejdí

Milostné slabiky

A bude tam všechno,
tělo a věci a abstraktní myšlenky, ale žádný
mechanicky volný tok řeči,
ani koprofálie a banální slůvka
ale vidět to všechno a zajet tam hluboko a dovnitř
jako nůž, jako
muž
a být tam,
kde to je a odkud
se rodíme, potkáváme
svoje rodiče
ve vteřině náhodných spojení, výbuchu
dělbuchu, který
neřídíme, jen odpalujeme a on
nás osvětluje
na všech místech téhle cirkusové planety, toho cvičiště
bez mistra, kterým
se máme stát my
sami se mrskat přes prsty
nutit se k rozcvičkám a bludným výrokům
„Opakuj to slovo, dokud
ho nepochopíš“
— Nechápu, mistře.
— Ty jsi mistr, musíš
pochopit.
— Ano, mistře, já, mistr,
nechápu,
žádný vědoucí

přece nic
nerozkryl,
protože není dovoleno
vědět, rozkládá
to identitu,
já a ne-já,
já a ty,
každý svou porci
prázdnoty
ale spolu
v sobě
konečně něco,
co,
to

o čem jsme snili a báli se toho
v nočních tramvajích
a mezi slabikáři
Je to
slabikář,
milostné slabiky
pěkně od začátku,
já a ty,
ale tělo ví, co není dovoleno vědět
že není já
jen ty
jen tyjá
tyjátr
respektability, nepřevoditelnosti,
prostupnosti forem, amorfnost
zrady,
vydaná napospas

nemůžu jinak, jsem
dvojčlověk,
když mě zradíš, umřu
ale můžeš pak nosit květiny
a říkat
milostné slabiky,
mlčet
milostné slabiky
od rána do večera
den co den

* * *

Když tě obejmu
je to, jako bych vešla
domů
začne se rozsvěcet
a pak se objeví
celý ten nasvícený
sál
ve kterém malí sloužící
běhají sem a tam
a chystají hody:
stolky, dózy, mísy
a vázy s květinami ze zahrad
a k tomu zlaté hodiny
a obrovská zrcadla na zdech
ve kterých tě vidím
se vidím
těla a tváře se prostupují
a ty říkáš:
To nejsou vůbec zelený oči
a já říkám:
Jsi asi barvoslepý
celý prostoupený
celá prostoupená
a dokonalá města s autostrádami světél
prolnutý zmnohonásobený
svět
nelze dohledět

* * *

Rychlý pohyb nocí,
kupé se odráží
uprostřed lesa,
směr,
odněkud
někam, tedy máme
na vybranou,
trajektorie, bifurkace, dopravní značky,
rozcestí jako
vidličky, nabodnutý
hermelín,
ančovička,
langusta, svět
jako delikatesa!
množina možností
zakázaných vjezdů
tohle jsem já
a tohle taky
rybí životy, otevírají
ústa, ale není
slyšet,
výkřik o pomoc:
tady! tady jsem!
a jenom bůh je s tebou, ten jediný
věrný,
a modrá světla podél trati,
tvoje modré oči,
jsi
uprostřed té noci, která tě uvádí

v pohyb,
rychlost, nebanálnost, rychlý
pohyb duše, sevřené
srdce, kdo jsem? a kdo
jsi ty?
vzájemnost
obchodu s polibky,
ale jak
jsi mohl,
jak můžeš
nemůžeš
chceš
Modrá světla podél trati.
Vejdí anebo běž.

Exaktní tvrzení

Exaktní tvrzení o druhém
nelze říci
Exaktní tvrzení o sobě
nelze říci
leda: to dopoledne
jsme to dělali šestkrát

Co je hra na život
Co je hra o životě
hra
popisy, zastávky
hlubiny
mělčiny
uvízlí lidi, smotaní
v sobě
kukly, není
vidět dovnitř, není
vidět ven
zámotky
budoucnosti,
srolované jako koberec,
exaktní tvrzení
nelze říci
Ale je touha
a ta nás zachrání

Město spánku

A pak je pohltilo město spánku se svými ulicemi, co
běžely
na místě jiných ulic, s řekami, které tekly
místo jiných řek, na jejich březích
podivné opuštěné domy
s neznámými tvářemi utkvělými za okny
jako plakáty,
oba jím procházeli, ale každý
jinými ulicemi
před doprázdna se dmoucími
záclonami, mokrou dlažbou, po které běhali sem a tam
rezaví psi, na rohu ulice
hodiny, které nešly a u kterých
měli mít sraz
v tom ztraceném nalezeném převrstveném
městě spánku
jako v narýsovaném obraze světa, s pravými úhly,
podvojnými
místy, zahradami jako
zahradami rajskými, jedna byla
pro něho, jedna
pro ni,
měli se setkat pod hodinami bez ručiček, které
nešly
a kde pobíhali rezaví toulaví psi
a stál muž v plášti do deště
a nahá žena
s rudou růží v ústech,

ti, kteří
na nic nečekali
a kteří se tam našli

* * *

Dá se to zabít
ubít jako baseballovou pálkou
ve jménu sociologie
ve jménu zvyku
nastoupily okolnosti,
vykvetly překážky,
neubližování, které
ubližuje
O čem to všechno je?
zeptala se
Nevím, řekl
a náhle je obstoupil celý plot *Nevím*
a oni byli jak v obležené indiánské vesnici
bezradní
se svými talismany a rituály
a s tím obrovským výšlehem
tou hlubinou
ze které všechno vyráželo a
vybuchovalo
zaplavovalo
bílé denní ryby a nacvičené
pozdravy,
neboť se dotkli
tajemství
a přicvaknutí k němu
jako k elektrickému křeslu
třaskali
a bouchali

mezi těmi plujícími bílými
rybami
a chodci kteří vyklapávali
každý
půdorys
svého soukromého vesmíru

* * *

A přece pořád touha
otevřít, zjistit
co je za tamtím rohem,
a za tím...
a jestli uvnitř duše
mohou se prohánět jednorožci
a dá-li se to
vůbec napsat, protože slova
jsou divná, něco
namísto něčeho, černé značky
jako voje hrobaříků
hledí pohřbít toho,
kdo je vyslovuje, kdo vypouští
ozvučený vzduch
jako mechanického ptáčka
zatímco ti živí jsou zavření
v strašlivé těsné kleci
ze které není úniku
zpívají
ale nikdo je neslyší
protože slyšet
znamená přijít z toho
o rozum
v třaslavých píscích živobytí
které se ustavičně převalují
od sebe v sobě
jako vlny rozkoše
která přiráží a couvá

pořád dokola
bez konce
v tom úpěnlivém zpěvu
barevných lapených ptáčků

Sebetebe

A co je člověk sám?
Planeta s měsíci
lapená do svých
cyklů a kruhů
*Kruh subjektivní imanence je
přímo nepřekročitelný*
jen probouratelný
tam, kde jsi ty
něco, co nejsem já
a přece jsem, nějak
já jsi ty
Dutá mušle
sebejazyka, takže vyjádření
jen skrze druhého?
úsměv
sebetebe,
podivné bytosti
Já je někdo jiný
Ty jsi někdo jiný
lapený v džungli diskurzu
o moci diskurzu
a nemožnosti
sebetebe
já, tedy nejá
rozkvetlá třešeň, zrcadlo touhy
V prostoru plném tykadel se kupí
modly
nedorozumění, neporozumění, vzdá —
lenosti,

levné jak koženková bunda anebo lízátko
z pouti
kůže odděluje
já a ty,
kůže spojuje
já a ty
Ty, nepřevoditelný
na nic,
ani zrcadlo, ani monument
tedy KDO?
Vždycky je to souboj,
řekne básník
hra na převahu
ale možná se mýlí
Přijdeš?
Ano
Řekni ještě Ano
Ano
Sebetebe,
Ano hvězdného vesmíru,
svatá páska
co propojuje všechno se vším,
sebetebe
dvojobluda
hydra
ale
Ano, ve kterém bydlí
všechna
Ano
a tiše dýchají
a jemně se přitom
nadzvihují a říkají

Ano
tady za rohem
to všechno je

* * *

Někde mimo mě a někde mimo tebe
na visutým laně
kudy se prohánějí aljašský šelmy
a krokodýli z Orinoka
a plži a drobní korýši
V tvých očích čtu všechno
zloděje, lháře, kapsáře,
všechny znicovaný předky
z bahna dějin,
natřásají se u stropu
jako zlý sny
ani ty nejsi jeden
deset tvých podob a nevím kterou
mám nejradši, vždyť i mých já
je tu tučet
otoč se
lehni si
jsem panenka ve vitríně
jsi panáček co se na zádech
spouští knoflíkem
a pak začne ta nekonečná hra
na ruce, nohy, ústa
a na tam uprostřed
kde to všechno je
zloději lháři kapsáři
bod startu
bod obratu
kdo je kdo
ano, tam

ještě
co jsou slova
knoflíky
tam, ještě
a co tam vlastně je
proč, jak vytryskne
první světlo stvoření

* * *

Možná že já je chiméra, konstrukt stavitelů pojmů, kteří plédují pro pořádek: A je A, B je B, buď A nebo nonA, tertium non datur... Ale tertium datur, a právě tím je naživu lidský druh! Odtud však

rozklad identity, nedostačivost ega, které už samo o sobě je podivné, nabubřelá pupava, grunt, který se nemůže vidět seshora, anebo může, ale jenom jako mapa... touživá mapa, útočivá mapa s háčky, ale taky s otvory, sama nezmůžu a nemůžu nic, s tebou všechno, jenomže ty jsi ty...

Já nerozkročitelné – neúplné – patvar a polotovar, vepřenka anebo čevapčiči v komunistickém krámě, co ale s tím?

A to se právě neví a to se nedá jen tak zjistit, nabízíš plnou hrst, ale přijmou jen půl, je to nedůstojný, konec svéprávného života, srnec stojí uprostřed pole a čeká, až na něj honci zamíří, hloupý koloušek, jenže ti, vybavení plácačkama rumu, vidí před sebou jen obraz sebe sama, hebkou a rozežranou helmu ega, a svěsí pušku... a zavdají si...

Co je moc, a kdo ji provozuje nad kým? Ty nade mnou, anebo já nad tebou?

– Ne, měli jsme jenom sladký tělo a sladkej dech
a srdce které ví

neví

ví

* * *

Za hranicemi všech otázek
začíná otázka
co? odkud?
kdo? já? jak?
Mystik nikdy neuchopí
konkrétno
průzev co začíná
na kraji hrnku s kávou
možnost
být jinak
odkud, jak
se usebírání tvar
bůh je budoucnost
takže staré květiny
vyhazujeme z vázy a dáváme
nové
a všechny výzvy „měli byste“
a „měli bychom“
zasmřádají
jako nedělní kázání v jehněčím tuku
je to volání
volá na tebe
jménem
Sylvo
Ano, řeknu
ano
v hrnku na kávu
za hrnkem s kávou

ano káva
hlubina kterou piju
jako se v pohádce
vypíjí rybník

Jentebe

Nedá se to popsat, nedá se to popsat. Tvoje oči vždycky
na začátku zešednou, ale dnes pak najednou dohněda
a modra a bylo v nich všechno, ale ne jako věci, výčet všech
moří a odpolední v zátokách jasu,
záhybech času, ale
odevzdanost
prostupnost
vlahost
jentebe,
nevíra, jak je to možný
jentebe
už bez otázky,
prostor MEZI není, i když
všecko zakládá
jentebe
začátek konec
všeho co nechápeme
všeho co je
silnější než my
přívál absolutna,
úplně konkrétní
slova nejsou,
mrtvolné mapy, divná
zvířata,
jen
jentebe

*a tak přepisovali palimpsest světa
znaky neexistující abecedy
kterou oba právě
vytvářeli*

* * *

Pozoruju sýkorky uzobávající lůj
který jsem jim pověsila na strom,
důkaz, že věci
k sobě patří, jedna
vyvolává druhou, užitečná kauzalita,
vychozený chodník,
pohádka pořádku...
Ale člověk! Past chtění
a smyslu,
past na sebe sama
ve které pořád
spodní proudy, toky a veletoky, v nich
konzervy dnů, setkání, vět,
zase
to nebylo řečeno,
odpadky, papírky, nadávky,
a polibky na vzduchu
jak razítka z dětské tiskárny, vedle
obalená koule
výčitek, z ní hroty,
a nade vším trhavý spánek,
kterým houpe sen...

Zlaté paprsky slunce, po kterých se klouzal
malý Ježíšek!
A to bych chtěla
to by mi stačilo
na celý život

sklouznout se s ním
po tom paprsku
do své temný komory
na barevný sýkory
do oka úplňku
bez lži a bez truňku.

Nezahrávej si
lež
ruší tajemství

* * *

O čem je vzájemnost, a co je zrada
visutá hrazda
falešná hra
ale všichni jsme přece chtěli
tu pravou
odchod je příchod
rozchod, tedy
chod
s vidličkami a talíři a nasvícenými
lustry
smutku
nad neporadností věcí a lidí
Lidstvo je nedospělé,
tvrdil Kant
jsem nedospělá,
jsi nedospělý
dospět se dá jenom
spolu
z místa tam do místa tady
anebo naopak
bezedný smutek, krusta
všehomíra
SLOVA A VĚCI, to můžu
napsat
ale pořád se tím
ničemu nepřiblížím
jediný fáborek
vlaje nade vším

a tam, kde se měla rozkládat
boží láska
je cvičiště
s lazarety a bojišti
a polními lůžky
a cvičnými granáty,
skládací kaplan drmolí
I když půjdeš roklí šeré smrti
do toho rozstřílení psi a kočky, krev,
na ní mouchy
nemůže se ti stát nic zlého
Nemůže se mi stát nic zlého,
opakuje mrtvá moucha,
počítá pavouky
a myje si ruce

* * *

A uvnitř srdce mrtvý a zabitý místa
holiny díry vypálená prostranství
která přesto tupě bolí
a vydávají prázdnotu
Je pak člověk ještě celý? a je to
vůbec on? anebo
pahejlek, mrzáček
bez orgánu, támhle pluje ledvina
a támhle slezina
nedobyť,
soubyť
fragmenty, segmenty
něčeho co bydlí ještě hloub
kde je střed, jádro
kompaktní
A pak přijde ta chvíle,
už mimo čas,
kdy On se zeptá:
Jak jsi naložil se svým životem?
Budeš mlčet
ale možná ty trosky, ty vypálený místa
všechno, cos nemohl snýst
tě zachrání
Takhle jsem žila, tohle
ze mě zbylo, jen to
jsem donesla až sem, řeknu
— A co ten krystal
pod tím vším?

Zvíře veliké, vylezlé

Nelze se nabažit, nelze se vzdát, ještě je
běh srdce a ohrada krve, hrad těla, pevný, ale
prostupný
v prostupném hradu běhají lasičky s lesklýma očima
a všechny šťávy a polibky
vnitřních propojení
drž mě
a nepusť
já končí tady, já
nechce já
já nechci sebe
v polibku vyrvaném ze středu země, ze středu
bytosti
kůže je povrch
sladká, vede
dovnitř
do malého tunelu
kudy jezdí vlak
a v básni bylo napsáno:
„Čas odpočíval mezi stehny“
ale to je už dávno
čas se probudil
je tady, zvíře
veliké, vylezlé, koulí
očima
a žere nás a vybuchuje
mezi stehny

Je večer, rána srdce se zvětšuje

Je večer, rána srdce
se zvětšuje. To černé uprostřed
je hněv,
plastická hydra s chapadly
tenkými jako *není* — *nemá* — *nebude*.
Země výčitek je plochá,
její ostré hroty
jako jednotvárná kopí
rozbodávají nebe.
Tupý primitiv ve mně
se převaluje jako embryo a kope,
všechny generalizace leží pod stolem,
nepotřebné
nucené výseky.
Jedno já, jedno ty,
dva nucené výseky,
proč je to vždycky
nárok, ptáš se,
odpovídám, protože
svoboda,
z té roste
akt požerné lásky
která říká, už žádné jiné obrazy
než skrze mě a tebe,
nepostižitelná
nepředpověditelná
nesnesitelná,
absolutní nárok je
absolutní oběť,

sebezničení
v tobě,
tebezničení ve mně, ale odtud
teprve něco, jak
to vypadá, má to ruce? nohy?
čtyři ruce, čtyři nohy,
v dvojhlavě to bouchá
a valí se to divně světem,
lidi
na to koukají —
srdce je zelektrizované a vyčerpané,
neumí
vysvětlovat.
Každá částečnost smrdí
jak přepálený olej, jako
gulag anebo nikotin.
Ale jak být celý?
Hydra požívá pořád dál
všecko kolem,
samu sebe,
nucený výsek ega
a majetnických chapadel
a samoty.
Nikdo neví, co bude.
Pojď, půjdu, jít, láska
jako odvaha.

Sylva Fischerová
Tady za rohem to všechno je

Ilustrace na obálce olpo/Shutterstock.com
Redakce Markéta Teuchnerová

Vydala Městská knihovna v Praze
Mariánské nám. 1, 115 72 Praha 1

V MKP 1. elektronické vydání
Verze 1.0 z 6. 8. 2021

ISBN 978-80-274-1728-5 (epub)
ISBN 978-80-274-1729-2 (pdf)
ISBN 978-80-274-1730-8 (prc)